

Vesturtýskland ger upp við 21 bölmenni

BYRIÐ ER STÖR RÆTTARGONGD Í VESTURTÝSKLANDI MÓTI KRIGGSBROTSMONNUM — ÁKÆRURITINI ERU YVIR 700 SÍÐUR MÓTI BÖLMENNUNUM FRÁ AUSWITZ.

21 fyrrverandi týskir hermenn, pólitískir og fangavaktarar eru forðir fyrir rættin í Frankfurt fyrir at standa til svars fyrir drápinum av 4,5 miljónum jodum, sigoynarum og sovjetískum krígsfangum. Stórska kriggsbrotsmannaættargongdin í Vesturtýsklandi varð byrjað 20. desember. Og eftir 5 ára langa fyrirkynningarbeiði hefur ákærmynduleikin lagt fram ákærskriv, ið fylgur 700 síður, ein skjót uppgærd um eina dökka tíð í sögu mannaættarinnar.

Tað vóru meira enn 200 blaðmenn, sum vóru komnir at fylgja rættargongdini. 10 týsk og útlendsk fjarsýnisfólög hava tikið upp rættargongdina í síni byrjan.

Væntandi kemur hendur mikla rættargongd í minsta lagi at halda á í 6 mánaðar.

250 vitnir skulu avhoystast og greiða frá hvussuleiðis teir ákærdar hava farið fram í teirra neðuliga framferð við at forkoma menniskjum í gasskomurum, heinging, skjóting og svoltan og pinslu í aðrar mátar av teimum, sum vóru í í Auschwitzleguni.

700.000 brøv

Meira enn 700.000 brøv hefur Jacqueline Kennedy móttikið síðan maðurin doyði. Brøvini eru komin úr øllum londum.

Fyrrverandi presidentfrúan hefur ikki kunnað lisið alla hesa miklu rúgvu av brøvum, men hon hefur lisið nakað av teimum og framvegis koma brøv til hennara og børnini, og tað verður væntiliga meira enn miljónin, tá avhasar.

Eingi brøv verða burturkoyrd, men eftirhondini skulu øll brøvini latast til stjórngoymsluna og verða goymd har.

Somuleiðis hava børnini hjá Kennedy, Caroline og tann litli John, bæði høvdu tey føðingardag meðan sorgin var tyngst eftir pápans, fingið hópán av gávum, fyrri mesta partin leikutoy, og eru hesar gávur lætnar aftur til børn, sum eingi foreldur eiga.

Flamma í lívsins sigri

Eg allar imyndargávur minar teim stjørnunum gav av vakurliga og yndi. Men úti í fyrri vóð skrimst, ið glett á tonnum og vænasta stjørnuverð slökkja vildi og jørða.

Men stjørnuheimumin lýsir langt inn um sálargátt av øðrum, ið eingin gitti. Og fanar hitt grøna skrimst. Og rundirnar, ævinleikans, goyma meg fon hjá sær og flamma í lívsins sigri.

PÆTUR

Arið . . .

(Framhald frá 2. síðu)
Hetta er nakað, ið merkir.

ØRSKURÐURIN

Eitt innløgur hefur 1963 verið av fyrri landstýrisáðum.

Men ein fimbulsvetur fyrir tjóðveldisflokkinn, sum hefur avdúkað seg sum hin ítarsta afturhaldsflokkinn og stórmannaverjarflokkinn, sum verið hefur uppi í Føroyum.

Flokksins høvuðsumboðsmaður í landstýrinum hefur sýnt seg at havi alt annað at gera enn at taka sær av interessum fiskimanna.

Og fyrri fólkaflokkinn hefur árið verið hin endaliga fastsláing av, at hesin flokkur er veruliga tað, ið Føroya fólk hefur hildið seinastu árin, ið hann er minkaður frá at vera størsti flokkur landsins til næstminka flokkinn, nevniliga: ein samnærri flokkur av stórmannaverjarflokkinum, tá ið borið er saman millum arbeidarafjöldina og stórmanna fylkingina. Henda avkláring ella undirstríking av, hvar ið fólkaflokkurin stendur er av stórum týdningi fyrir komandi tíðir, tí hon tryggir, at flokkurin verður at minnka enn og meir.

Og gamla sjálfstýrið er runnið saman við fólkaflokkinum og hevur funnið sitt nirva í honum. So er ikki meira at siga um hann.

ÚTTANRIKSSTODAN

Er í stórum stigum batnæð.

Friðarvónirnar eru kanska frægar við árslok 1963 enn við ársbyrjan sama ár. Menn spáa liviligan handil. Stórri framleiðsla. Enn og betri líkindi fyrri vøruslu.

Men vit megu so sanniliga ikki longri drála við at koma okkum uppi.

Alt seinasta ár hefur landstýrið og tess flokkar lagt eina kálða hond á t. d. spurningin at koma uppi EFTA.

Vit eiga at fara uppi hesa samsonguna um ikki fyrri annað, so fyrri tolllækkingina á útflutningi av flaka og øllum frystum fiski.

Landstýrisins ongan pólitikk-forsla her hefur longu kostað okkum ov nógv var milliónur.

enn ber prógv um hvussu ringmenniskjann kann verða — og hvussu langt hon kann søkka í dykið, av girnd og hevðarhugi.

Nærri samvinna millum keypssamtøkurnar

Frá 1. januar 1964 varð skipaður ein økonomiskur samvinnustovnur millum keypssamtøkurnar í 14 Félagsmarknaðar- og Frihandilslandum. Stovnurin fær sæti í Keypsmannahavn, Aðalmáf. ið er at okja samhandilin og samskipa framleiðsluna uttan mun til allar handilsbólkar í Europa.

Nýggi stovnurin umboðar 25 miljónir keypssamtökulimir ella 75 milj. forbrúkarar.

Fremst á skránni er ein kortlegg ing av ídnaðinum, uttanríkishandlinum og solvniðurskiftinum. Bara innanfyri EFTA-londini (tey sjeve) eiga keypssamtøkurnar 350 fabrikkir við 65.000 starvs- og arbeiðsvorur.

fólkum og einum árligum umsetningi uppá 6-7 milliardir krónur.

Nýggi samvinnustovnurin skal í fyrsta lagi taka sær av økonomisku samvinnuni í sambandi við framleiðslu og sølu av fiskavörum, grønmetisconserves, skóttoy, sjokolatú, vaskievnum og djúpfrystivorum.

NORÐOYA SPARIKASSI

tlf. 5043

stovnaður 1919

tlf. 5043

Sparikassin er opin kl. 10—12 og 14—16, leygardag 10—12½.

Lán verða givin móti veð í jørð og bygningum.

Renta av innskoti er 3½ % p. a. og av innskoti uppá uppsøgn 4 % p. a.

Grunin

I skugganna lendi seg lemur grunin og gretur í loynd og snýr sær á snúpsastu tremur — ein rúnirðin freistandi roynd — Men skugglendis oyðini ora, og dýpiní mana í mold.

Tess girndari grunin, tey nora, mæi hvørva í skugganna sold tey endurkost omán úr erva, mæi dökkfalda dimmastu lá, — Teir nykbrandar niva og nerva, mæi blenda og brenna í brá.

PÆTUR

OLIE — NÝTSLA OG FERÐ

Nú, tá vit klekja út skiparar, sum uppá 9 mánaðir skulu læra nærum tað sama, sum stýrimennirnir nýta tað dupultu tíð til, er tað eyðsæð, at har verður bæði eitt og annað, sum teir ikki fáa við. Tíðin er knøpp til at lærarnir kunna geva teimum slóðir mála, enn tað, ið beinleiðis stendur fyriskipað at lesa.

Stórt spell, tí grundarlagið verður lætt og vánaligt, um undirlendi ikki verður breiðka eitt sindur, so næmingurin fær fast undir fót, og ikki einans eitt próvtøkuskjal.

Sum til dømis í einum fori, hvar tað reður um at sigla eitt givið strekki við eini avmarkar: nøgd av olie.

Í einum tilikum fori kann tað visast, at olienýtslan er proportionall við kvadratið av ferðini: ella olie₁ : olie₂ = ferð₁² : ferð₂².

Eitt dømi: Veglongdin er 1600 sjómil, og skipið brúkar við ferð 10 sm/tím. 16000 litrar av olie til túrin. Hvussu vil olienýtslan verða við 8 sm/tíma?

1600 : olie₂ = 10² : 8² : olie₂ = 8² · 16000 : 10², olie₂ = 10240 litrar, tað vil siga, at skipið við ferð 8 sm/tíma brúkar minni enn tveir tridápartar av tí olie, ið vildi brúkt við ferð 10 sm/tíma.

Setti vit ferðina niður frá 10 til

7, vildi olienýtslan fari niður í helvt.

Nú skal sjálvandi eisini í hesum fori nýstast skil. Hetta, ið er úrokna, er olienýtslan til tað naskinorku, ið verður nýtt til framdrift av skipinum. Hevur skipið stórar maskinur til kuldagoymslur og annað, má ein rokna við, hvussu nógv meiri hesar maskinur skulu hava, við tað at tíðin longist 1600 sm. við ferð 10 taka 160 tím. 1600 sm. við ferð 8 taka 200 tím. 1600 sm. við ferð 7 taka 229 tím. Men tað skuldi ikki volda stórar trupulleikar at funnið fram til eitt gott útslit.

Ein útróðrarbátur, ið gongur 7 sm/tíma vil, um hann setur ferðina niður í 5, samstundis seta olienýtsluna niður í helvt.

Eri ikki umstøður av og á, tá tað hevði verið klókt at slekka eitt sindur niður í ferð?

Klakksvik, tann 4. januar 1964.

Fischer Heinesen.

Haldið Sosialin

Hvør hefur sína framtíð

at gleða seg til -
at stúra fyrri -
at tryggja -

Snúgvíð tygum til ein HAFNIAMANN

Tryggingarsambandið
FØROYAR
Tórshavn, Tlf. 1090.

Umsjónarmaður:
JOHN SIVERTSEN
A. KONGABRUNNI
i húsum Niels L. Arge's

